

Förändringsteori -metod och resultat.

The
Hunger
Project.

SWEDEN

Innehåll.

- **Förändringsteori** s. [3](#)
  - Problembeskrivning
  - Resultatkedja
  - Evidensbaserade antaganden
  - Narrativ
- **Monetarisering** s. [31](#)
- **Bilagor** s. [41](#)

Förändringsteori.

The Hunger Projects förändringsteori består av följande delar

1. **Adresserat problem** Här beskrivs vilket samhällsproblem som The Hunger Project adresserar och för vem.
2. **Resultatkedja** Ett grafiskt flöde från vänster till höger, beståendes av:
  - a. **Resurser**, vilket är sådant som verksamheten använder/behöver för att genomföra aktiviteterna: *finansiella* resurser (pengar), *mänskliga* resurser (tid, kompetens, armar och ben), *materiella* resurser (ex. en lokal) och *icke-materiella* resurser (ex. varumärke).
  - b. **Aktiviteter**, vilket är det som görs för att skapa förändring på det adresserade samhällsproblemet. Här ingår inte interna aktiviteter för verksamhetens utveckling (ex. samla in finansiella medel, kompetensutveckla medarbetare, stärka varumärket etc.).
  - c. **Prestationsmål** (outputs), vilket är leveransen som ska komma ut från aktiviteten och nå mottagaren.
  - d. **Utfallsmål** (outcomes), vilket är förändringar som verksamheten vill ska resultera från aktiviteterna och prestationerna. En förändring formuleras typiskt sett med ett "förändringsord" d.v.s. *Ökad* inkomst, *Minskad* övervikt, *Förbättrad* läskunskap, *Stärkt* självkänsla, *Reducerad* förekomst av mobbing etc. Det kan handla om förändringar i ex. kunskap, attityd, medvetenhet, förmåga, beteende eller tillstånd. Förändringarna ska tydligt relatera till/vara steg på vägen mot att adressera ens valda samhällsproblem. Förändringar som snarare är interna mål för verksamheten ska inte inkluderas i förändringsteorin (ex. ökade intäkter, stärkt varumärke, ökad kompetens etc.).
3. **Narrativ** En kort text som beskriver det grafiska flödet i ord.
4. **Antaganden och evidens** En beskrivning av vilka antaganden som verksamheten gör i det grafiska flödet när den uppger att "det här kommer leda till det här", och vilken evidens som finns för att stödja dessa antaganden.

Förändringsteori. Problembeskrivning

Icke-responsiva myndigheter

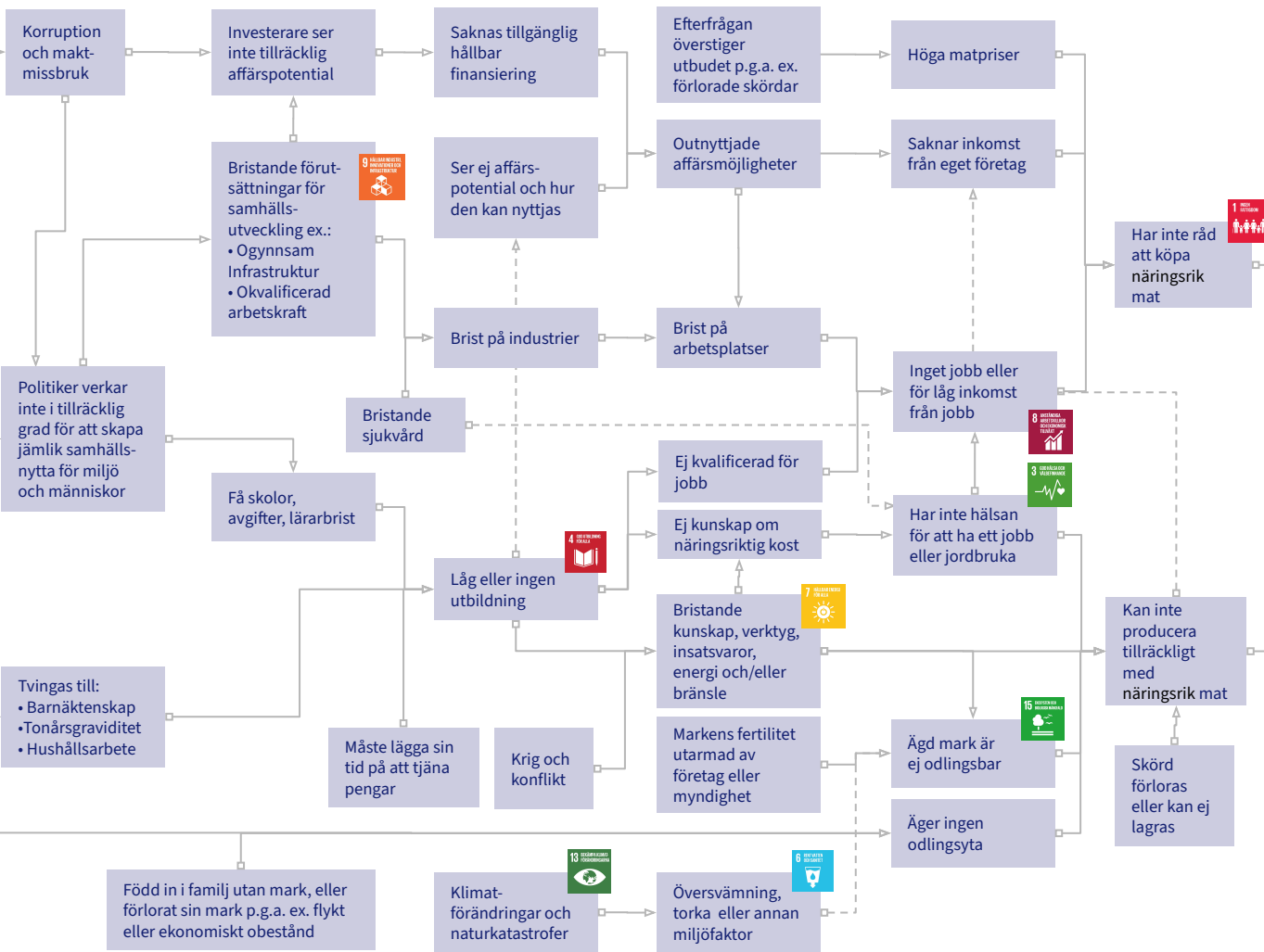
Det finns få kontaktvägar för att uttrycka samhällsbehov till myndigheter, samt brist på konsekvenser när de ej fullgör sina åtaganden

Låg delaktighet i samhällsutveckling

Invånare känner inte till sina rättigheter, har låg tilltro till att de kan påverka beslutsfattande och organiserar sig inte för att skapa förändring

Ojämsliddhet.

Kvinnors och flickors rättigheter respekteras inte, de har låg egenmakt och de exkluderas från inflytande och resurser vilket gör att deras perspektiv saknas vid beslut i hushåll och inom politiken

Människor lever i hunger.

Förändringsteori. Resultatkedja

Resurser

Aktiviteter

Prestationer

Utfall

• **Insamlade medel** som genereras genom:

- Bidrag från stiftelser
- Samarbeten med och investeringar från företag
- Investeringar från filantroper
- Gåvor från privatpersoner
- Samarbeten med myndigheter och organisationer

• **Varumärke** som kontinuerligt stärks via kommunikations- och informationsinsatser för att öka medvetenhet och kunskap om hunger

• **Anställda och volontärer** i Sverige och globalt, med gedigen erfarenhet av samhällsledd utveckling och den lokala kontexten i programländerna

• **Uppföljnings- och utvärderingsmetod** i nära samverkan med målgruppen

Samhällsledd utveckling

THP finansierar projekt och program i Afrika, Latinamerika och Södra Asien* som syftar till att avskaffa kronisk hunger genom att:

Mobilisera lokalinvånare

att identifiera sina behov och mål, samt organisera sig och delta i demokratiska processer för att påverka myndigheter och utkräva ansvar utifrån sina rättigheter.

Utilda kvinnor om sina rättigheter samt i entreprenörskap, politik, ledarskap och sexuell & reproduktiv hälsa.

Påverka myndigheter och politiker (på egen hand eller i allians med andra civilsamhällsorganisationer) för att förändra lagstiftning, policys och processer som står i vägen för samhällsutveckling.

Påverkansarbete

THP belyser orsaker till kronisk hunger och föreslår lösningar, samt bildar opinion som mobiliserar även andra att agera för att påverka beslutsfattare.

Lokalinvånare har deltagit i utbildningsinsatser.

Kvinnor har deltagit i utbildningsinsatser.

Lokala och nationella myndigheter och politiker har tagit del av påverkansinsatser.

Beslutsfattare i Sverige och globalt har tagit del av påverkansinsatser ex. *seminarier, debattartiklar & aktivering i SoMe*

Invånare blir mer delaktiga i samhällsutvecklingen.

Lokalinvånare får ökad kännedom om sina rättigheter, stärkt tilltro till att de kan skapa förändring, organiserar sig i högre grad för att påverka beslutsfattande och utkräver mer ansvar från myndigheter och politiker.

Kvinnor når ökad egenmakt.

Kvinnor stärks till att delta på samma villkor som män.

Myndigheter tar större ansvar för samhällsutvecklingen.

Myndigheter och politiker inkluderar i högre grad lokalinvånare från alla samhällsgrupper i behovsidentifiering och beslutsfattande, samt blir mer opartiska och inriktade på att skapa samhällsnytta.

Beslutsfattare mobiliseras.

Beslutsfattare i Sverige och globalt får ökad kunskap om kronisk hunger samt stärkt motivation att vidta åtgärder.

Invånare får råd att försörja sig.

Lokalinvånare får anställning eller driver eget företag som ger tillräcklig inkomst för att köpa mat.

Samhället utvecklas och ger invånare större möjligheter att försörja sig.

- **Utbildning** blir för alla och håller högre standard vilket ger mer kvalificerade och kapabla anställda, jordbrukare och egenföretagare.
- **Sjukvård** effektiviseras och tillgängliggörs vilket ger mer hälsosamma invånare med kraft att ta anställning och driva jordbruk.
- **Infrastruktur** mognar vilket tilldrar industri som skapar arbetstillfällen, och lockar investeringar som möjliggör företagande.

Invånare blir självförsörjande.

- Lokalinvånare blir självförsörjande:
- Äger egen odlingsyta
  - Ägd mark är odlingsbar
  - Rätt kunskap, insatsvaror & verktyg
  - Hållbara jordbruksmetoder
  - Producerar överskott som kan säljas
  - Överbliven skörd kan lagras

Beslutsfattare agerar.

Beslutsfattare i Sverige och globalt fattar beslut som främjar ett slut på kronisk hunger.

Ingen hunger.

2 INGEN HUNGER

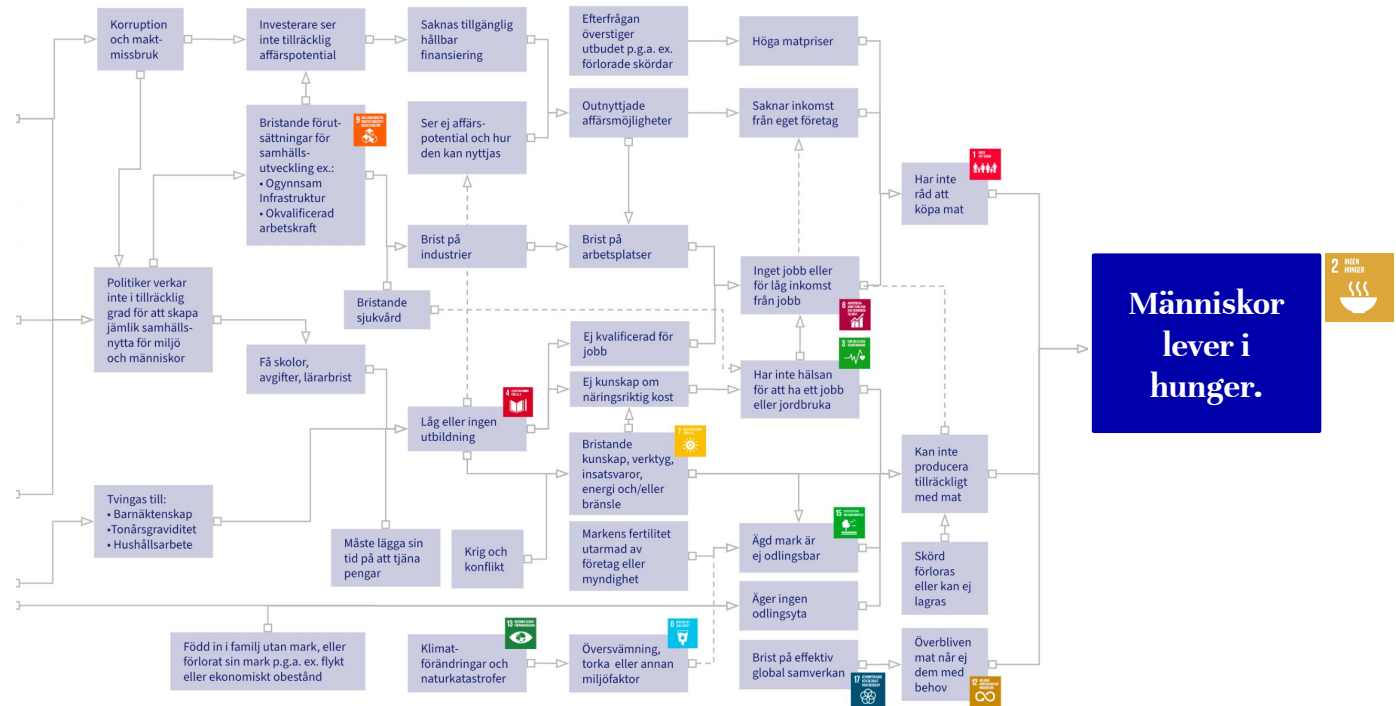
Förändringsteori.

Evidensbaserade antaganden

Se [Bilaga 1](#) för samtliga konsulterade källor.

Hunger orsakas av ett komplext nät av faktorer: konflikter, klimatförändringar, naturkatastrofer, fattigdom, dysfunktionella matsystem etc.

Bland grundorsakerna finner vi ineffektiva myndigheter, att kvinnor exkluderas från inflytande och att lokalinvånare inte är delaktiga i beslut som påverkar dem

16 INEFFEKTIVA MYNDIGHETER BRISTANDE ANSVARSKRÄVANDE

Icke-responsiva myndigheter med bristande ansvarsutkrävande.

Det finns få kontaktvägar för att uttrycka samhällsbehov till myndigheter, samt brist på konsekvenser när de ej fullgör sina åtaganden.

10 INEFFEKTIV LIVSBILLET

Lokalinvånare är inte delaktiga i samhällsutvecklingen.

Invånare känner inte till sina rättigheter, har låg tilltro till att de kan påverka beslutsfattande och organiserar sig inte för att skapa förändring.

5 JÄMSLIKT

Kvinnor exkluderas från beslut i hushåll och politiken.

Kvinnors och flickors rättigheter respekteras inte, de har låg egenmakt och de exkluderas från inflytande och resurser vilket gör att deras perspektiv saknas vid beslut i hushåll och i politiken.

Människor lever i hunger.

2 HUNGRIG

Genom att adressera grundorsakerna och förändra de system som upprätthåller hunger bidrar The Hunger Project till att minska kronisk hunger varaktigt och utbrett

Icke-responsiva myndigheter med bristande ansvarsutkrävande.

Det finns få kontaktvägar för att uttrycka samhällsbehov till myndigheter, samt brist på konsekvenser när de ej fullgör sina åtaganden.

Lokalinväpnare är inte delaktiga i samhällsutvecklingen.

Inväpnare känner inte till sina rättigheter, har låg tilltro till att de kan påverka beslutsfattande och organisera sig inte för att skapa förändring.

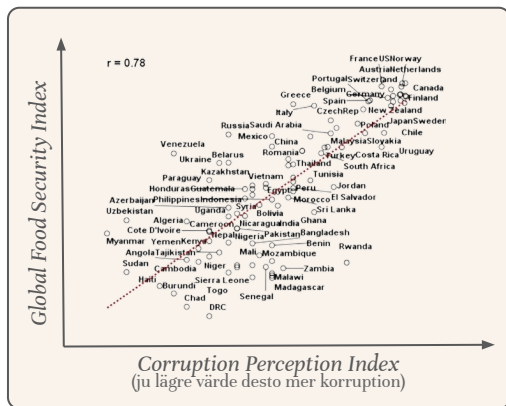

Kvinnor exkluderas från beslut i hushåll och politiken.

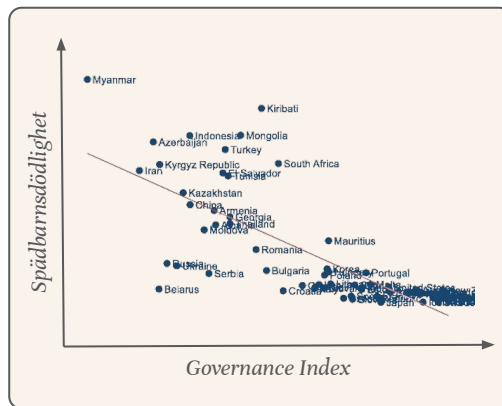
Kvinnors och flickors rättigheter respekteras inte, de har låg egenmakt och de exkluderas från inflytande och resurser vilket gör att deras perspektiv saknas vid beslut i hushåll och i politiken.

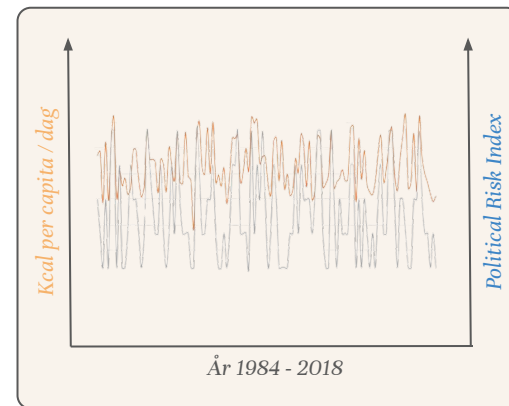
Inkluderande och transparenta myndigheter med ett välfungerande beslutsfattande och ansvarsutkrävande är en förutsättning för att bekämpa hunger

Korruption och mattillgång. Ju högre nivå av myndighetskorruption desto mer osäker tillgång till mat. Detta visar ex. en analys av 102 länders data från *Global Food Security Index* av EIU (2014) och *Corruption Perception Index* av Transparency International som mäter myndigheters nivå av korruption, transparens och ansvarsutkrävande.¹

Styrning och spädbarnsdödlighet. Ju mer bristfällig myndighetsstyrning (*governance*), desto högre nivå av spädbarnsdödlighet och hämmad tillväxt som har ett nära samband med näringsbrist och hunger. Detta visar ex. en analys av 50 länders data från *Governance Index* och *Infant Mortality Rate* av Världsbanken (2020).²

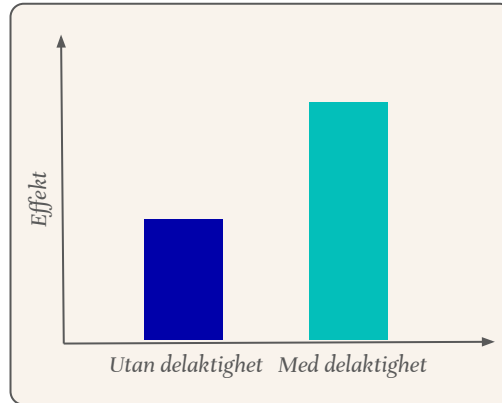
Politisk risk och mattillgång. Ju högre nivå av politisk risk desto mindre tillgång till mat. Detta visar ex. en analys av 124 länders data från *Dietary Energy Supply* av FAO och *Political Risk Index* av Political Risk Service som mäter bl.a. ansvarsutkrävande, byråkrati och korruption.³

¹Yunusa (2018), Asare-Nuamah (2021) ²Nakatani (2023), Smith (2015) ³Abdullah (2020), Pereira (2012)

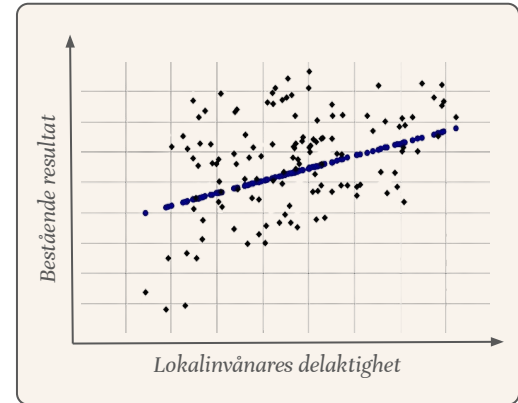
När lokalinvånare är delaktiga i samhällsutvecklingen kan samhällsnyttiga insatser (ex. för att minska kronisk hunger) ge stark och bestående effekt

När lokalinvånare är delaktiga i samhällsutvecklingen så kan det tillföra särskild insikt, kunskap och erfarenhet som ger mer träffsäkra lösningar, samt ägarskap av förändringsprocessen och förpliktelse till uppsatta mål vilket ökar chansen att resultat uppnås och består.¹

Framgångsrik delaktighet i förändringsprocesser uppnås när alla grupper i samhället påverkar beslut, när de får veta hur de påverkat, samt när de uppfattar att processen har potential att ge stora vinster eftersom delaktighet kan inbegripa 'kostnader' såsom tidsåtgång och sociala risker.²

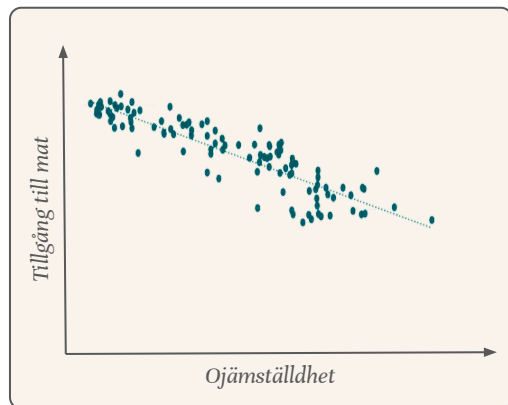

Stark effekt. Vid samhällsnyttiga insatser där lokalinvånare varit framgångsrikt delaktiga kan starkare resultat uppnås än vid insatser styrda uppifrån eller utifrån. Exempelvis insatser för att skapa tillgång till rent vatten visar skillnader i effekt på mellan 80-100%.³

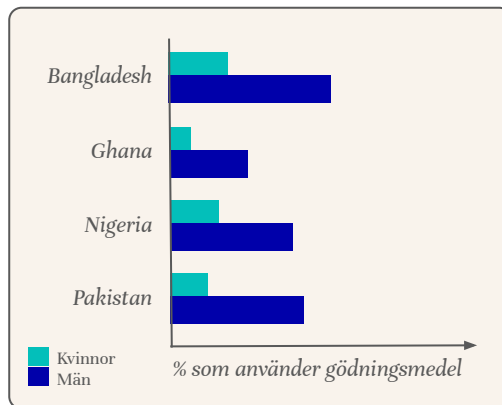

Bestående resultat. Tillgängliga studier pekar på att högre delaktighet från lokalinvånare ger mer bestående resultat. Exempelvis en studie som jämförde hållbarheten i vattensystem i 125 lokalsamhällen i sex länder där invånarna i olika grad varit delaktiga i att initiera projektet, fatta beslut och tillföra resurser.⁴

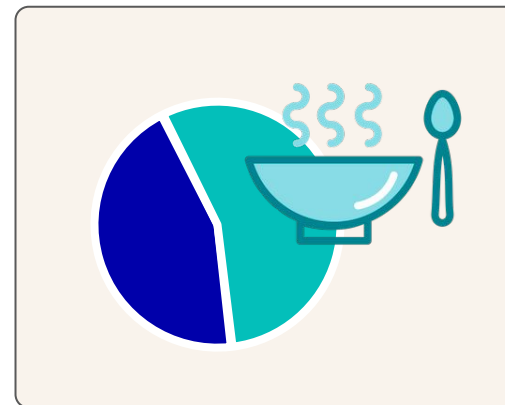
Kronisk hunger minskar när kvinnors jämställdhet stärks och de får samma förutsättningar som män för att driva jordbruk och påverka beslut

Jämställdhet och mattillgång. Ju högre ojämställdhet i ett land desto mer otillförlitlig tillgång till mat, visar en regressionsanalys av 109 länders data från *Gender Inequality Index* av Human Development Report (2019) och *Food Security Score* av The Economist (2021).¹

Effektivitet i matproduktion. Ifall kvinnor i jordbruk hade tillgång till samma resurser (ex. gödningsmedel), utbildning och marknader som män, skulle matproduktionen kunna öka med 20-30% och antal människor i hunger minska med >150 miljoner.²

Andel av budget till mat. När kvinnors inkomst stiger så ökar hur stor andel av budget som spenderas på mat jämfört med när mäns inkomst stiger vilket gör ingen, liten eller till och med negativ skillnad, visar studier från bl.a. Ghana, Brasilien, Senegal och Elfenbenskusten.³

Förändringsteori. Narrativ

Narrativ

Vår förändringsteori.

Problemet vi adresserar

Upp till 783 miljoner människor lever i hunger. **Konsekvenser.** Hunger leder till under- och felnäring, vilket i sin tur leder till undervikt och hämmad tillväxt. Kronisk hunger och undernäring gör att hjärnan inte utvecklas, att barn inte växer och vid en katastrof hamnar människor direkt i svält - en akut livsfara. När all vaken tid går åt till att skaffa mat för dagen finns ingen tid eller utrymme för att utbilda sig, ta anställning eller starta företag, spara pengar eller göra upp planer för framtiden. Då hämmas familjer, individer och samhällen från att utvecklas. **Orsaker.** Hunger orsakas av ett komplext nät av faktorer såsom fattigdom, vattenbrist och miljöhöet, och blir ännu värre i tider av politisk instabilitet, krig och katastrofer. Situationen upprätthålls av systemfel såsom ojämställdhet, att lokalinvånare inte är delaktiga i att påverka och driva samhällsutvecklingen samt att myndigheter inte tar eller utkrävs på ansvar för att möta samhällets behov.

Vad vi gör och varför

The Hunger Project finansierar projekt och program i Afrika, Latinamerika och Södra Asien som gör det möjligt för människor att tillsammans förändra de system som orsakar och upprätthåller hunger.

Aktiviteter inom våra program

Mobilisera lokalinvånare att identifiera sina behov och mål, samt organisera sig och delta i demokratiska processer för att påverka myndigheter och utkräva ansvar utifrån sina rättigheter.

Utbilda kvinnor om sina rättigheter samt i entreprenörskap, politik, ledarskap och sexuell och reproduktiv hälsa.

Påverka myndigheter och politiker (på egen hand eller i allians med andra civilsamhälles-organisationer) för att förändra lagstiftning, policy och processer som står i vägen för samhällsutveckling.

Evidensbaserat antagande

När lokalinvånare är delaktiga i samhällsutvecklingen kan samhällsnyttiga insatser (ex. för att minska kronisk hunger) ge stark och bestående effekt.¹

Kronisk hunger minskar när kvinnors jämställdhet stärks och de får samma förutsättningar som män för att driva jordbruk och påverka beslut.²

Inkluderande och transparenta myndigheter med ett välfungerande beslutsfattande och ansvarsutkrävande är en förutsättning för att bekämpa hunger.³

Därtill belyser vi orsaker till kronisk hunger och föreslår lösningar till beslutsfattare, samt bildar opinion som mobiliserar även andra att agera för att påverka beslutsfattare.

¹ [Carter 2005, Swanson 2008, Swanson 2010, Aron-Davies 2010, Bank for International Settlements 2011, World Bank 2010, Asian Development Bank Institute 2012, Madhavan 2012, Borner and Gure 2007](#)

² [Food Security and Gender Equality \(FAO\) International 2005, Women In Agriculture - Closing the Gender Gap for Development 2005, 2011, Thomas 1990, Van den Bruck 2011, Ochoa 2008, Boser 2009](#)

³ [Yunus 2010, Aune-Namsh 2011, Nakarati 2010, Smith 2010, Abdulah 2010, Pereira 2012](#)

Detta vill vi uppnå

Vårt övergripande mål är **minskad kronisk hunger**, och de oräknliga positiva effekter som följer med på köpet: förbättrad hälsa, stärkta skolexakt, ökad jämställdhet, färre barnaktenskap och minskad fattigdom - för att nämna några. För att uppnå bestående minskad hunger är vår övertygelse att vi behöver gå till botten med problemet och bidra till **förändringar på systemnivå**:

- Kvinnors stärkta egenmakt och inkludering i beslutsfattande på alla nivåer
- Lokalinvånarnas ökade delaktighet i samhällsutvecklingen
- Myndigheters ökade ansvarstagande och ansvarsutkrävande

Genom ovan tre utfall vill vi driva utvecklingen av **motståndskraftiga samhällsstrukturer**:

- Utbildning som blir för alla och håller högre standard vilket ger mer kvalificerade och kapabla anställda, jordbrukare och egenföretagare.
- Sjukvård som effektiviseras och tillgängliggörs vilket ger mer hälsosamma invånare med kraft att ta anställning och driva jordbruk.
- Infrastruktur som mognar vilket tilldrar industri som skapar arbetstillfällen, och lockar investeringar som möjliggör företagande.

Rätt utbildning, sjukvård och infrastruktur ger människor förutsättningar att bli självförsörjande eller att tjäna pengar som anställd eller egenföretagare, och sluta gå hungriga.

Minskad kronisk hunger innebär inte bara att människor lider mindre. Det medför också avsevärda **socioekonomiska besparingar** för samhället i form av minskade vårdkostnader, lägre utbildningskostnader och ökad produktivitet i arbetslivet. Några exempel:

- I Etiopien skulle årligen 4.4 miljoner vårdfall associerade med hunger och näringsbrist kunna undvikas och spara 325 miljoner kronor.⁴
- I Ghana skulle 133 000 elever varje år kunna slippa gå om sin årskurs på grund av hunger och näringsbrist, en besparing på 51 miljoner kronor.⁵
- I Malawi skulle 3.3 miljoner arbetstagare kunna öka sin produktivitet som reducerats på grund av hunger och näringsbrist, motsvarande 1.15% av Malawis BNP.⁶

Våra resurser

För att kunna genomföra våra aktiviteter samlar vi in **finansiella medel** i form av bidrag från stiftelser, investeringar från företag och filantroper, gåvor från privatpersoner samt samarbeten med myndigheter och organisationer. Av största betydelse är även våra **anställda och volontärer** i Sverige och globalt, med gedigen erfarenhet av samhällsledd utveckling och den lokala kontexten i våra programländer. En ytterligare viktig resurs är vårt **varumärke**, som vi kontinuerligt stärker via kommunikations- och informationsinsatser för att öka medvetenheten och kunskapen om hunger. Något som också utmärker The Hunger Project är vår metod för **uppföljning och utvärdering** som präglas av att den sker i nära samverkan med målgruppern.

⁴ [The Cost of Hunger in Ethiopia \(OACF, 2010\)](#)

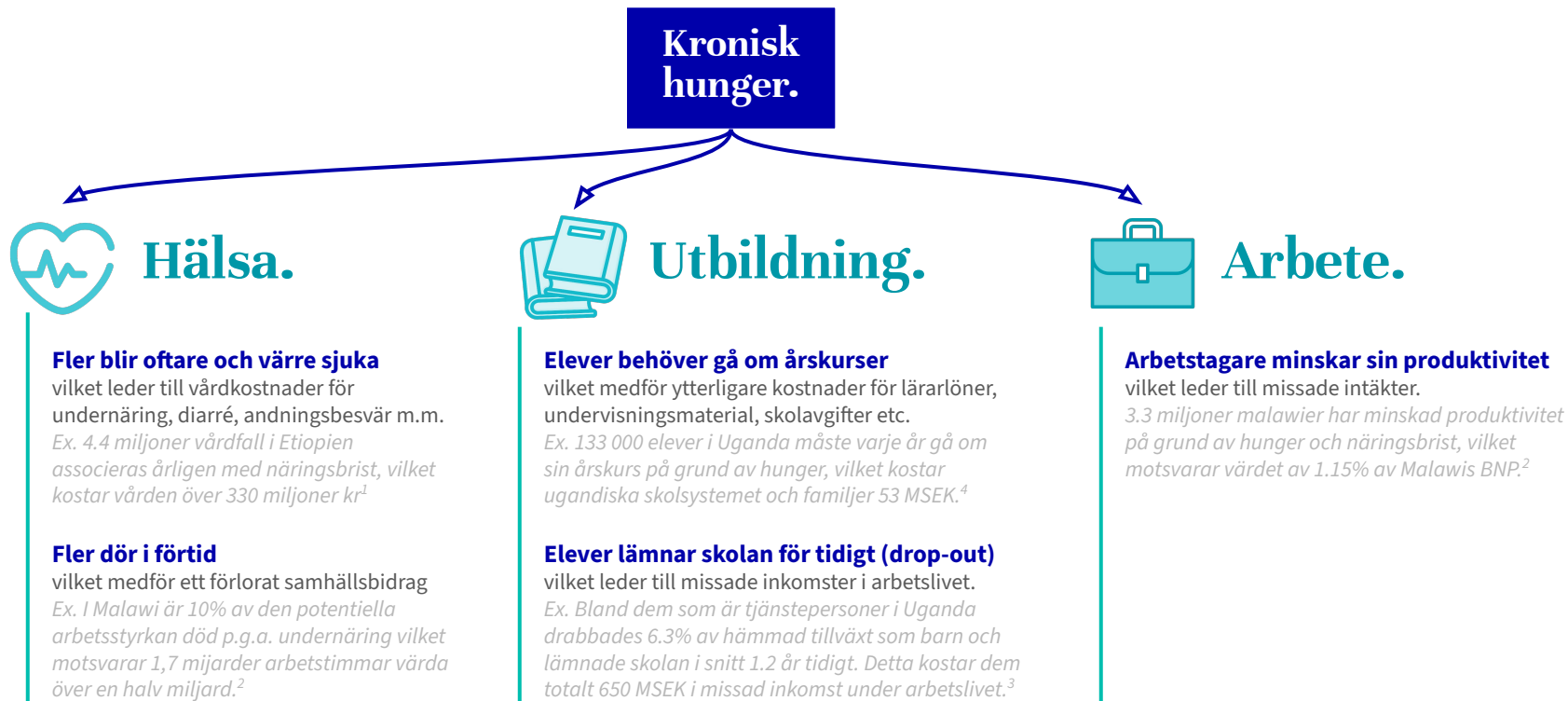
⁵ [The Cost of Hunger in Ghana \(OACF, 2010\)](#)

⁶ [The Cost of Hunger in Malawi \(OACF, 2010\)](#)

Monetarisering.

Kronisk hunger resulterar i att människor begränsas från att realisera sin potential inom hälsa, utbildning och arbete vilket medför omfattande kostnader för samhället

¹ [Cost of Hunger in Ethiopia \(AUC, 2013\)](#)

² [Cost of Hunger in Malawi \(AUC, 2015\)](#)

³ [Cost of Hunger in Ghana \(AUC, 2016\)](#)

⁴ [Cost of Hunger in Uganda \(AUC, 2013\)](#)

I de nio länder i Afrika-regionen där The Hunger Project driver program finns en avsevärd socioekonomisk nytta av att investera i insatser för minskad hunger

BENIN

I Benin lider var tredje barn under fem år av hämmad tillväxt.¹ För varje krona investerad i minskad undernäring finns 14 kr att vinna.²

GHANA

I Ghana associeras årligen 1 328 680 vårdbesök med barns undervikt, vilket kostar landet nästan 300 miljoner kronor.⁴

SENEGAL

I Senegal är 17.9% av barn under fem år tillväxt-hämmade.⁷ Investeringar i minskad undernäring kan ge en socioekonomisk avkastning på drygt 1:18.²

BURKINA
FASO

I Burkina Faso är mer än 50% av vuxna påverkade av hämmad tillväxt, vilket minskar produktiviteten till en kostnad av nästan 8 miljarder kronor.⁸

MALAWI

I Malawi måste varje år 147 044 elever gå om sin årskurs på grund av undernäring. Det kostar skolsystemet och familjer 21 miljoner kronor.⁶

UGANDA

I Uganda skulle en halvering av andelen barn som lider av undernäring och tillväxthämning motsvara en årlig besparing på 500 miljoner kronor.⁵

ETIOPIEN

I Etiopien förloras nästan 5 miljarder arbetstimmar på grund av för tidig död orsakad av näringsbrist. Detta motsvarar 11.9% av landets BNP.³

MOCAM-
BIQUE

I Mocambique bedöms dödsfall orsakade av undernäring medföra en förlust i intäkter som motsvarar 2.6% av BNP.¹⁰

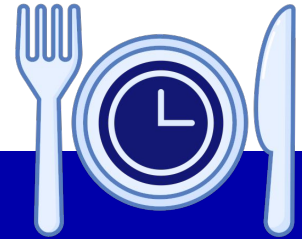
ZAMBIA

I Zambia är 34.6% av barn under fem år drabbade av hämmad tillväxt.⁹ Varje krona investerad i minskad undernäring ger en samhällsnytta på 10.9 kr.²

På grund av **hunger**
och undernäring
förlorar Etiopien årligen
4.8 miljarder
arbetstimmar, värt
motsvarande mer än
dubbelt så mycket som
landets hela budget för
hälsa.

Etiopiens
statsbudget
för hälsa

Värdet av
arbetstimmar
förlorade på
grund av
hunger och
näringsbrist

På grund av **hunger**
och undernäring måste
147 044 elever i Malawi
gå om sin årskurs. Det
kostar skolsystemet
och hushållen
motsvarande fem
gångar så mycket som
landets hela budget för
att bygga
nya järnvägar.

Malawis statsbudget för
att bygga nya järnvägar

Kostnaden för
att elever går
om årskurser
på grund av
hunger och
näringsbrist

På grund av **hunger och undernäring** måste 147 044 elever i Malawi gå om sin årskurs. Det kostar skolsystemet och hushållen motsvarande fem gånger så mycket som landets hela budget för att bygga nya järnvägar.

I en liten by i Malawi bor en elvaårig flicka vid namn Tiyamike. Varje morgon vaknar hon före gryningen för att hjälpa sin mor med hushållsarbetet innan hon ger sig av på den långa vandringen till skolan.

De senaste månaderna har Tiyamike haft svårt att koncentrera sig i skolan. Hon kämpar för att hänga med i lektionerna och hennes skrift blir allt mer otydlig. Hennes magknip och konstanta trötthet gör det nästintill omöjligt att hålla ögonen öppna under eftermiddagslektionerna.

Hennes föräldrar, som redan kämpar för att få ihop nog med pengar för att försörja familjen, inser med sorg i hjärtat att Tiyamikes svårigheter i skolan är på grund av brist på mat. Familjen lever främst på nsima, en lokal majsgröt, som inte ger tillräckligt med energi och näring för en växande flicka.

Trots hennes ansträngningar måste Tiyamike gå om det gångna skolåret, vilket innebär en extra kostnad för skolavgifter som familjen knappt har råd med. De pengarna hade kunnat användas för att köpa bönor och grönsaker för att förbättra familjens kost, men nu måste de istället spara varje tambala för att täcka kostnaderna för hennes utbildning.

The Hunger Project
info@thehungerproject.se
08 735 23 30